

ÜHISTUTE ARENGUST JA TULEMUSMÕÕDIKUTEST

Arpo Kullerkupp
Arendusüksuse juht

SA Erametsakeskus
September 2017

Meenutuseks

40 – 80 – 120 – 200 – 320 – 480

ERAMETSAKESKUS

Meenutuseks

40 – 80 – 120 – 200 – 320 – 480

2010 – – 2015

2017. aastal kaheksa ühistut, kel liikmeskond suurem kui 480, 2015. aasta lõpus oli viis.

Tulemusmõõdikute välja töötamine

Algseks eeskujuks võeti Soomes MTKs kasutusel olev ühistute hindamismatriks.

- Väga palju kriteerume
- Mitmete ületoomine Eestisse osutuks keeruliseks või võimatuks
- Ühistute tase oli selline, kus mitmed Soomes olevad näitajad olid meie jaoks kauge unistus

Tulemusmõõdikute rakendamine

2012 valmis esmane analüüs Soome näite baasil.

2013 kohandasime, lihtsustasime ja vaidlesime 😊

20.04.2014 jõustus määrus ja hakkasime
rakendada

Tulemusmõõdiku on:

MÜle makstud toetus - **TK**

MÜ toetus/teenindatud mo arv - **TKM**

MO vahendatud toetus kokku (€) - **VT**

MÜ liikmete arv - **LA**

MÜ liikmete metsamaa pindala ha - **SL**

Teenindatud metsaomanike arv - **TM**

MÜ ühismüük kokku (tm) - **UM**

Metsakasvatustööd kokku (ha) - **MKT**

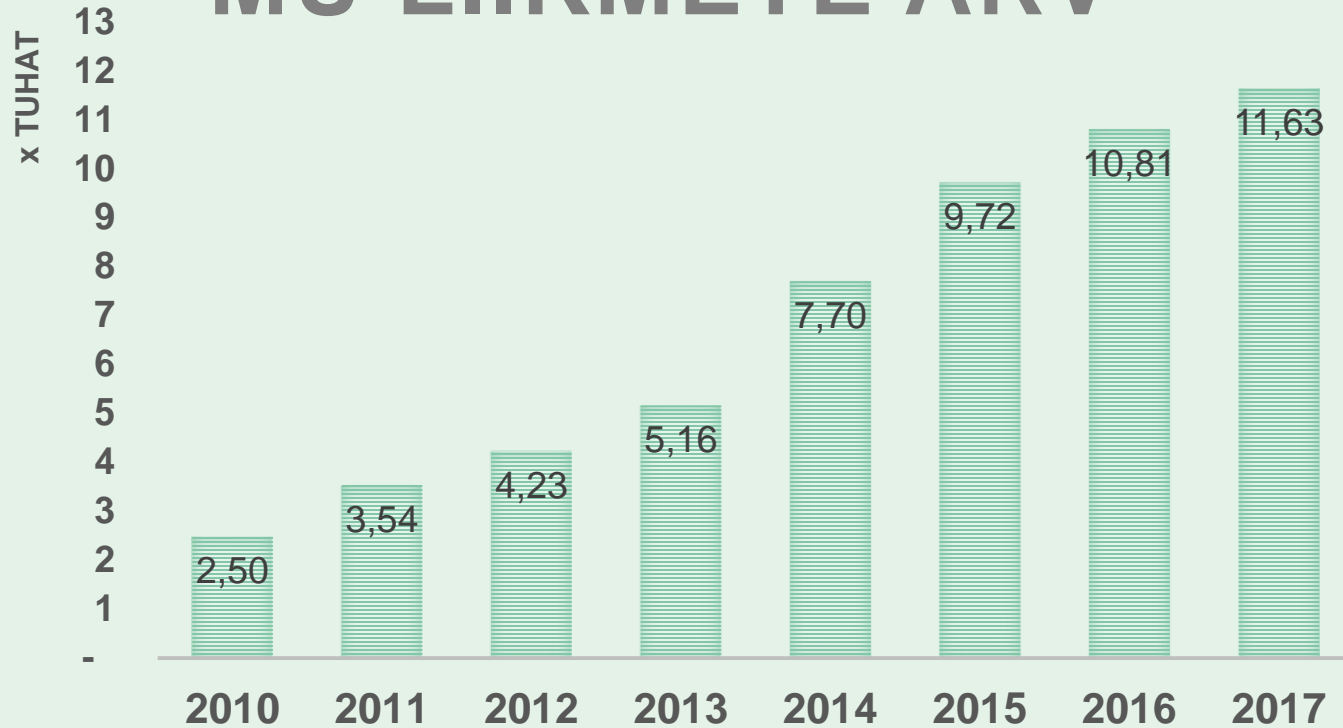

Määruses näeb see välja selline

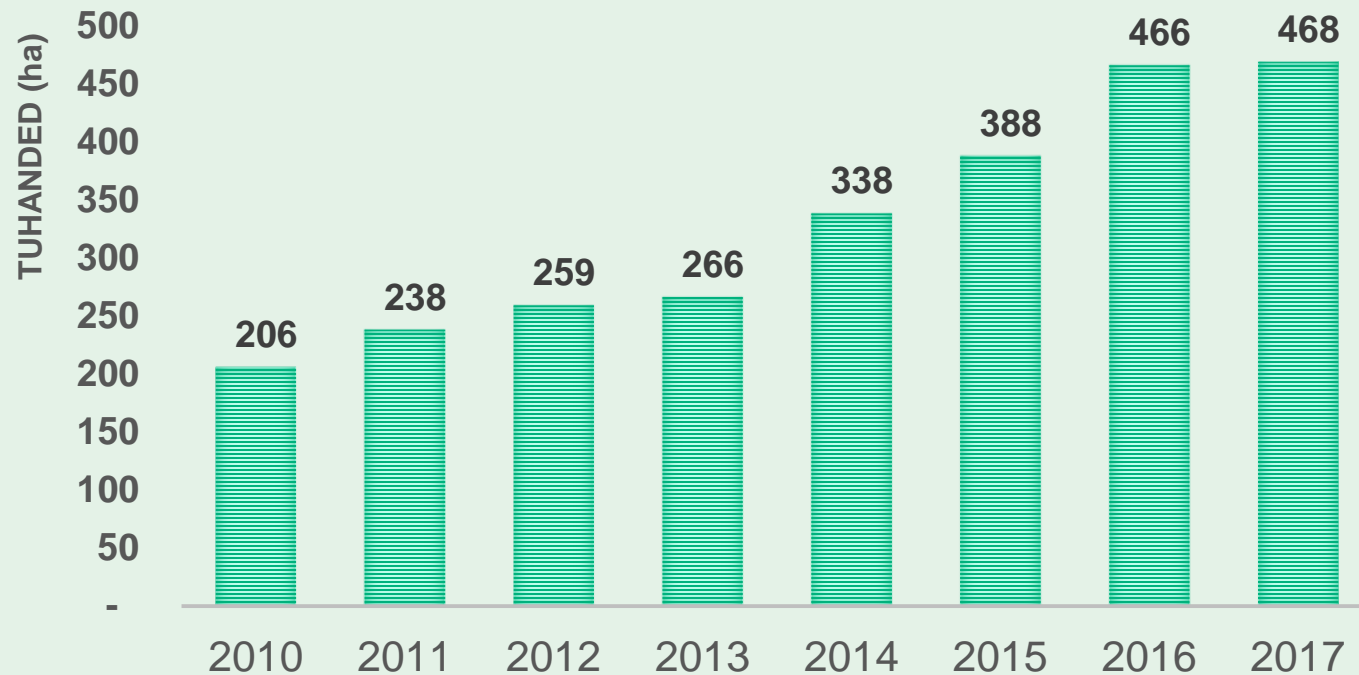
$$\Sigma = k_1TK + k_2LA + k_3(TKM+SL) + k_4(VT+TM+UM+MKT)$$

Toetust võib saada metsaühistu, kelle summaarne tulemus tulemusmõõdikute alusel on vähemalt 20% parima metsaühistu summaarsest tulemusest.

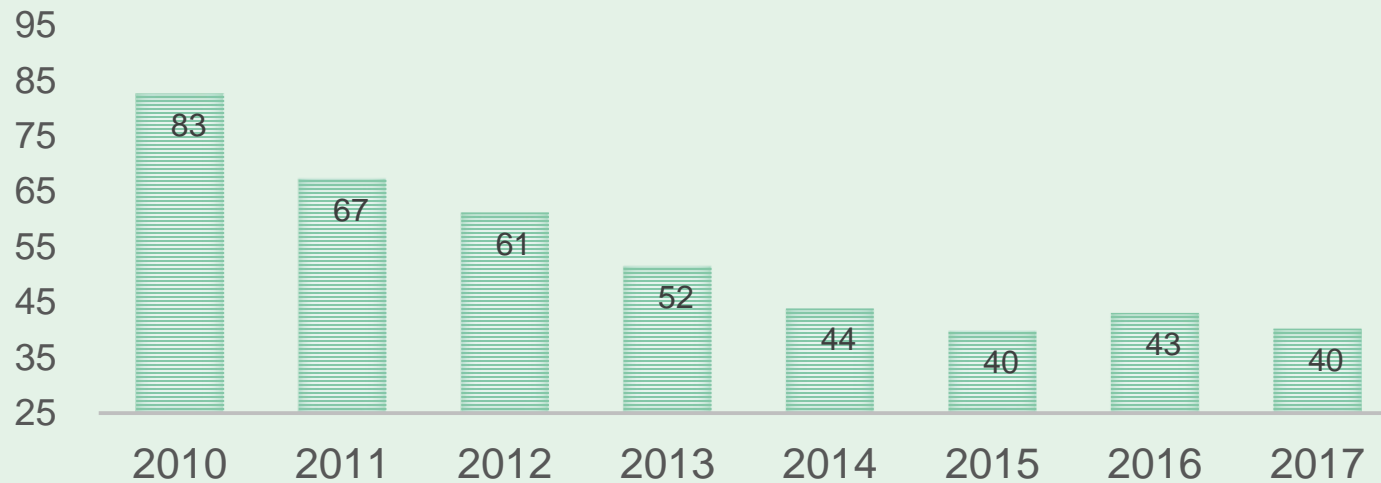
MÜ LIIKMETE ARV

MÜ LIIKMETE OMANDIS OLEV METSAMAA PINDALA

MÜ LIIKME KESKMINE METSAMAA PINDALA (HA)

Analüüs tulemusmõõdikute info põhjal

- Üldised näitajad ühistute arengust
- Ühistute tulemused võrdluses isenendaga
- Ühistute tulemused võrdluses üksteisega
- Järeldused ja ettepanekud
- Arutelu

Tulemused nelja aasta kohta

- Keskmiselt 0,89 mln eurot aastas on ühistud saanud toetust – trend vähenev?
- Keskmise toetuse kulu metsaomaniku kohta 65 € - trend kasvav?
- Vahendatud toetuse maht 1,3 mln aastas – trend kasvav!
- Ühistute liikmeskond ning metsamaa pindala 2017. a 10 200 ning 427 000ha – trend kasvav!

Tulemused nelja aasta kohta

- Teenindatud mo arv keskmiselt 13 800 – trend kahanev?
- Ühismüük kokku 1,7 mln keskmiselt 440 000 tm aastas – trend kasvav!
- Metsakasvatustööde maht keskmiselt 5300 ha – trend kasvav!

Ühistud võrdluses iseendaga (1/2)

- Kogu perioodi (neli aastat) kohta andmed 23 ühistu kohta
- 20 ühistu tulemused võrreldes esimese aastaga on paranenud.
- Kahel on tulemused langenud, ühel samaks jäänud

Ühistud võrdluses iseendaga (2/2)

- Pooltel ühistutest on kasv stabiilne (12)
- 1/3 ühistutest aastate lõikes suur kõikumine (8).
- 2/3 ühistutest on kasvanud makstud toetuse kulu teenindatud metsaomaniku kohta (16)

Ühistud võrrelduna üksteisega

Kõigi nelja aasta vältel on parimad tulemused samal viiel ühistul, kuigi omavaheline järjestus on muutunud.

Samuti eristub osaliselt järgmine grupp 10-12 ühistut, kes aastate lõikes jagavad järgmisi kohti järjestuses omavahel.

PS! Esimesel aastal selget eristumist peale viie esimese ei olnud.

Ühistud võrrelduna üksteisega

Edukamaid iseloomustab:

- Ühistu igapäevatöoga pidevalt seotud rohkem kui üks inimene
- Ühistuasja ei aeta muude tegemiste kõrvalt
- Aktiivne ühismüügi korraldamine ning kuulumine majakoostöö katuseorganisatsiooni (KÜ Eramets või EPMÜ)

Ühistud võrrelduna üksteisega

Üldised trendid:

- Valdav enamus ühistutest arenevad, kuid suur osa ei tee seda piisavalt kiiresti ning tugevamad lähevad eest ära.
- Suurem on tugevam!

Mõõdikute süsteemist kokkuvõtteks

- Põhimõtteliselt süsteem toimib ja peegeldab ühistute arengut ja tulemusi metsaomanike teenindamisel
- Kui ühistutel on soov, siis võimaldaksid mõõdikud tegeleda ka ühistu eneseanalüüsiga
- Tuleks täpsemalt analüüsida üksikute komponentide olulisust ning vajadusel nt muuta koefitsiente

Kas midagi oleks tarvis muuta määruses

Toetuse summa arvestamine sarnaseks
nõustamistoetusega?

Erinevate mõõdikute oskaalu muutmine?

...

...

TÄNAN!

ERAMETSAKESKUS